

PROF. DR. VEREBÉLYI IMRE DSC.

EGYETEMI TANÁR,

AZ ÚJ MAGYAR KÖZIGAZGATÁS SZERKESZTŐBIZOTTSÁGÁNAK ELNÖKE

Az Új Magyar Közigazgatással a megújuló hazai közigazgatásért

A Tisztelt Olvasó az Új Magyar Közigazgatás c. szakfolyóirat első negyedéves számát tartja a kezében. A negyedévenkénti megjelenéssel a szakcikkök összegyűjtésében és szelekciójában a minőségi kiválóság szempontjainak kívánunk nagyobb hangsúlyt adni. A szakfolyóirat ezidáig a Complex Kiadóban a KÖZSZÖV szakmai támogatásával jelent meg. Ez évtől a szakmai szervezet átvette az üzleti kiadótól a lap megjelenését. A lap kiválóságát eddig is garantáló rangos Szerkesztőbizottság további tagokkal egészült ki. A szakfolyóirat bevált formáját és szerkezetét továbbra is megőrizzük. A mindig szükséges tartalomfejlesztésben pedig támaszkodni kívánunk a szellemi elődünknek tekintett Magyar Közigazgatás c. folyóiratok napjainkban is figyelembe vehető tapasztalataira. Ezekre építve kívánunk a közeljövő előttünk tornyosuló fejlesztési kihívásaira gyakorlatorientált elvi válaszokat adni, illetve a már megvalósult fejlesztések megbízható megvalósítását kívánjuk minél jobban támogatni.

1. Rövid visszpillantás a magyar polgári korszak két jelentős közigazgatási szaklapjának ma is figyelembe vehető néhány tapasztalatára.

1.1 A leghosszabb életű (1883–1844) és legnagyobb példányszámú (Nagy-Magyarország korszakában mintegy négyezer példányban megjelent) közigazgatási szaklapunk a *Magyar Közigazgatás* c. folyóirat volt. A folyóirat a korszak közigazgatását *egyetemes jelleggel* közelítette meg: külön nagyrovat foglalkozott az általános közigazgatás témaköreivel, és kisebb terjedelmű rovatokban tárgyalták a korabeli szakigazgatási ágak aktuális kérdéseit. A lap szélesebb körű elterjedését segítette, hogy főként a jegyzők és a területi államigazgatási szakemberek (különösen az állami pénzügyigazgatásban dolgozó szakemberek) számára aktuális ismereteket nyújtott. Például akkor még hiánypótló funkcióban a lap közölte és magyarázta a közigazgatást érintő jelentősebb jogszabályok lényegét, a fontosabb elvi határozatokat, döntvényeket. Ezt a korabeli funkciót a modern polgári korszakban közlönyök és kommentárok vették át. Megmaradt viszont az a gyakorlati funkció, amely a bonyolultabb jogterületek mélyebb megismerését, a jogalkalmazását, egységesítését segítette. Külön rovatot szenteltek „*Kérdések és válaszok*” címen a lap olvasóközönségétől beérkező jogalkalmazási problémák, vitás kérdések megválaszolására.

A Magyar Közigazgatás ambiciózus és sikeres vállalása volt, hogy cikkei révén részt vett több törvény előkészítésében. Egyrészt a kritizált gyakorlati problémák megoldására törvényalkotási ötleteket vetett fel. Másrészt, a beterjesztett törvényjavaslatokhoz „*iránycikket*” fűzött, amit a korabeli alapos és időigényes parlamenti tárgyalások idején a képviselők még figyelembe tudtak venni. „*A Magyar Közigazgatás a Wekerle-féle adóreformmal kapcsolatban érte el a törvényelőkészítői működésének csúcspontját. A beterjesztett nyolc törvényjavaslattal tizenkét iránycikkben foglalkozott, s érdeme van abban, hogy ezek a törvényjavaslatok a parlamenti tárgyalásokból még megjavítva kerülhettek ki. ...*”¹ A Magyar Közigazgatás ezen szellemi hagyatékát folytatni kívánó mai szaklapok, így az Új Magyar Közigazgatás is, szívesen felvállalnánk ilyen funkciót, ha erre a mindenkori kormánytöbbség politikai vezetői és parlamenti képviselői egyszer majd igényt tartanak.

A Magyar Közigazgatás lépést tartott a felfejlődő szakönyv-kiadással, rendszeresen közölt *könyvismertetőket*. A gyakorlati és az elméleti szakembereke tudásbázisát azzal is bővítette, hogy „*külföldi szemle*” című állandó rovatában figyelemmel kísérte a külföldi közigazgatások fejlődését, a modernizáló nemzetközi irányait. Bethlen István az 1921 és 1931 közötti stabil és konszolidált kormányzás miniszterelnöke nem véletlenül írta le 1932 májusában a Magyar Közigazgatásról, hogy az „*[a] közigazgatás korszerű átszervezése és egyszerűsítése végett szellemi központot teremtett, mert kell valami helynek lenni, ahol az eszmék koncentráldjanak*”².

1.2 A korai polgári korszak első egyetemes lapja a Magyar Közigazgatás a hazai közigazgatást – a korszak igényei szerint – elsősorban a *joggyakorlat* és részben a *jogtudomány* szempontjából közelítette meg. 1938-ban azonban a közigazgatás-tudomány a folyóiratot alapító Magyar Zoltán (volt minisztériumi főigazgató, egyetemi tanár és közigazgatási racionalizálási kormánybiztos) a jogi szempontok egyoldalúságát meghaladva – ugyancsak az akkori korszak igényeihez igazodva – inkább az eredményesség és a gazdaságosság *szervezési, valamint gazdaságossági* szempontjaira koncentrált. A minisztériumi főtisztviselői pályát elhagyva megalapította intézetét, annak munkaközösségét, tanítványok egész sorát

¹ BENEDEK SÁNDOR: A „Magyar Közigazgatás” és a pénzügyi jog. In.: Fejezetek a közjog és a közigazgatási jog köréből. Szerkesztette: Mártonffy Károly. Budapest. Pallas. 1932. 253. oldal

² U.o. 4. oldal

nevelte fel. Nyolc év kitarató munkájára építve 1938-ban újtára indította az intézet tudományos lapját. 1938-1944 között ezt az intézeti alapot országosan ismert elméleti folyóirattá fejlesztette fel, amely az elméletet mindvégig gyakorlati szempontból, a gyakorlatot pedig elméleti alapokon vizsgálta.

A folyóirat megindítását az alábbi okokkal támasztotta alá:

- A Magyar Közigazgatástudományi Intézet azt vallja, hogy a közigazgatással való tudományos foglalkozás feltételezi a gyakorlati közigazgatás alapos ismeretét. Ugyanez a belátás vezetett a külföldön is (Angliában, Amerikában, Németországban) közigazgatás-tudományi intézetek létesítésére és Brüsszelben a Nemzetközi Közigazgatás-tudományi Intézet megalapítására. Ez a szempont elkerülhetetlenné teszi a közigazgatás jogi problémáin kívül annak *szervezési és technikai* problémái figyelembevételét is. Közigazgatási tudományon tehát nemcsak a közigazgatási jogot, hanem egyúttal közigazgatástant és a közigazgatási politikát is értjük.

A Magyar Közigazgatástudományi Intézet a Kir. M. Pázmány Péter Tudományegyetem alapítása, amely munkaközösségbe foglalja egybe azokat, akik a közigazgatással elméletileg foglalkoznak és azokat a közigazgatási tisztviselőket, akik gyakorlati tapasztalatból érzik az elmélet támaszának szükségét és a munkaközösségben való részvételükkel megtermékenyítik az elméletet. Ebben a munkaközösségben tehát együtt vannak a különböző korosztályok, a tudományos képzettségnek és a közigazgatásban betöltött állásoknak különböző fokozatai. És mindannyiukat összefűzi a közigazgatásnak ugyanaz a szemlélete. Ez az a szemlélet, amely a mai, háború utáni XX. század közigazgatását a maga egészében veszi alapul és csak azzal az elmélettel éri be, amely ennek az összes problémáit átfogja, és nem hajlandó az új fejlődést figyelmen kívül hagyni azon az alapon, hogy velük az elmélet eddig nem foglalkozott.

- A közigazgatás tudományos felfogásának két fő iránya van. Egyrészt az európai kontinens felfogása, amely kizárólag, vagy főleg jogi vonatkozásai iránt érdeklődik, másrészt az angol-amerikai, amely a közigazgatást a gazdaságosság és eredményesség szempontjából vizsgálja, abból a tételtől indulva ki, hogy a public administration éppúgy administration, mint a private administration. Kétségtelen, hogy mind a két szempont egyaránt jogosult. Eddigi egyoldalúságában egyik sem vezet megnyugtató eredményre. Ezért már megindult a két iránynak egymás keresése és a két kontinens elméletének fejlődése egymás felé. Angliában és Amerikában is elismerik már külön közigazgatási jognak a létét és megindult annak a fejlődése. Viszont az európai kontinensen is tért hódít a közigazgatásban az eredményesség és gazdaságosság követelménye, amit a kontinensen racionalizálásnak hívnak. Amerikában az egyetemeken külön van jogi kar (Law School) és az államtudományi kar (Political Science Department). A közigazgatással való elméleti foglalkozás fejlettebb az utóbbiakban, és ahogyan ezt igen magas fokon művelik, az szoros szellemi rokonságban van a közigazgatástannak azzal a felfogásával, amelyet a kontinensen Lorenz von Stein,

s nálunk Concha Győző képviselt, és amely itt a közigazgatási jog művelése mellett az utóbbi évtizedekben teljesen háttérbe szorult.

A közigazgatás-tudomány művelése a mai időkben tehát inkább, mint bármikor máskor, szükségessé teszi a tudományos irodalom figyelemmel kísérését. A háború előtti magyar tudományos irodalmon szembeszökően érvényesült a német tudomány túlnyomó befolyása és mellette csak a francia jutott számottevő szerephez. Kevés volt az érdeklődés az olasz iránt és meglehetősen figyelmen kívül hagyta az egész angol irodalmat és fejlődést. Intézetünk célkitűzéséből folyik, hogy épp anynyi gonddal és alapossággal tartsa számon az angolszász tudományos termelést, mint az európai kontinensnek forradalmon átment nagyhatalmainak irányát és a francia irodalmat.

- A közigazgatás tudományos művelése tehát gyökeres átalakuláson megy át és horizontja sokszorosán kitágult. De nem csak a közigazgatás tudománya ment át ebbe a nagy jelentőségű új korszakába, hanem maga a közigazgatás is a XX. század államában új helyzetben van. A törvényhozás, közigazgatás és igazságszolgáltatás egyensúlyán felépülő XIX. századbeli állam fokozatos fejlődés folytán oda jutott, hogy a közigazgatás túlsúlya a másik két funkcióval szemben tagadhatatlan. Ez a fejlődés sokáig észrevehetetlen volt. A világháború óta nyilvánvaló, hogy követeli a figyelembevételét. A XIX. század államának át kell alakulnia a XX. század államává. Az átalakulást követeli és kikényszeríti az a nagy technikai fejlődés és az a gazdasági, kapitalista fejlődés, amely a kettő közé esik. Az átalakulást három nagyhatalom másként, mint mélyreható forradalommal nem tudta megoldani. Az angolszász államok nyújtják a legjobb példát a forradalom nélküli átalakulásra, az evolúcióra, de nem mondhatják el még magukról, hogy ezen az átalakuláson már túl volnának. A nálunk most napirenden lévő közjogi javaslatok ezt az átalakulást *nem* jelentik. Alkotmányos fejlődésünk története azt mutatja, hogy minden korszak és minden század fejlődésével evolúciós úton lépést tudtunk tartani. Kisebb-nagyobb távolságban követtük az új világáramlatok fejlődését. A XIX. század államára jellemző alkotmányos átalakulás nálunk csak 1848-ban következett be. Ennek a megfontolt haladásnak azonban előnyei is vannak, ha a megfontoltság abban áll, hogy a kellő distanciában, a tapasztalati eredmények bevéásával követjük az úttörő nemzeteket, de nem akkor, ha nem értjük, hogy mi az új fejlődés lényege és azt hogyan kell a magyar talajba átültetni.

Az elmondottakból folyik folyóiratunk programja. Folyóiratunknak feladata lesz elsősorban azoknak a külföldi törvényeknek, hivatalos memorandumoknak és más hivatalos forrásoknak gondos ismertetése, némelykor teljes fordításban való közlése, amelyek a körülöttünk folyamatban lévő nagy állami átalakulások tudományos szempontból való megítélésének alapjául szolgálhatnak. Ezt abban a meggyőződésben fogjuk tenni, hogy nemcsak a tudománynak teszünk ezzel szolgálatot, hanem

a magyar közéletnek és azoknak a felelős tényezőknek is, akik elhatározásaikban és cselekvéseikben ezeknek a forrásoknak az ismeretét eddig nélkülözni voltak kénytelenek.

Figyelemmel kísérjük ugyanígy a tudományos irodalom különböző nyelvű termékeit, és azok legjavát alkalmas feldolgozás útján megismerhetővé tesszük munkaközösségünk ama tagjai számára is, akik azt eredetiben nem használhatnák. Egyúttal önálló tudományokat is közlünk a közigazgatás-tudomány problémáiról és szolgálni óhajtjuk az új tudományos szintézis előkészítését. Folyóiratunk nyolc év lelkes munkájával alakult, új közigazgatás-tudományi iskolának az orgánuma, amely arra törekszik, hogy munkaközössége bevonja a magyar közigazgatás idősebb és fiatalabb munkásai közül mindazokat, akik az új idők nagy problémáit látják és azoknak alkalmas megoldását előkészíteni óhajtják. Az alkotmányjogi reformon kívül ugyanis, ami egyszeri erőfeszítést jelent, szükség van az új közigazgatás állandó munkájára, a közigazgatásnak új szellemmel való megöltésére, új képességekkel való felruházására is. Ez állandó erőfeszítést jelent és kitartó munkát. A folyóiratot megindító munkaközösség ennek a munkának a tudományos részét óhajtja szolgálni.³ (3)

Ezek a pontok a következő két évben megvalósulnak. A programpontok pozitív hatásaira azonban sajnos negatív jelenségek is ráépültek. Kitört a második világháború, Magyarország pedig fasizálódó Német Birodalom szövetségese lett. A birodalom államelméletének és elméletének súlyos hibái kivetődtek és sajnos táptalajra találtak a korabeli magyar szakirodalomban, így a Magyar szerkesztette Közigazgatástudományban is.

2. A szovjet rendszertípus Állam- és Igazgatása

A Magyary-féle Közigazgatástudományban ugyan részben megjelentek vagy meg kellett, hogy jelenjenek az egypárti német illetve olasz diktatúrák vertikális parancsuralmi rendszereivel összefüggő, ezekhez hasonló leírások, de a főszerkesztő sohasem adta fel a jogállamiság vagy legalábbis a formális értelemben vett jogállamiság hazai jelentőségének hangsúlyozását. A világháború utáni szovjet típusú egypárti rendszer hazai bevezetését azonban a saksajtóban már nem kísérte semmilyen jogállami gondolat, keret vagy korlát.

A saksajtóban a proletárdiktatúra megoldásainak „egyszerű” leírása helyett eluralkodott az egyoldalú politikai dicsőítés szelleme. Ennek a korszellemnek rendelődtek alá a korabeli Állam- és Igazgatás szakmai tárgyú cikkei is.

A diktatúra későbbi puhulása – fáziskéséssel – érezhető volt a főként a helyi – területi tanácsigazgatási témákat feldolgozó Állam- és Igazgatás tartalmában. Ez a folyamat valamelyest felgyorsult az 1967–71. évi részreformok hatására, de a lap még szocialista értelemben sem vált reformlappá, sőt nem tudta kellően átvenni az 1988. év és az 1989. év első felének újabb nyitányát. Ezért az év második felében át kellett ala-

kítani a lap irányítási rendszerét és elő kellett készíteni 1990 januárjában bevezetett lényeges tartalmi változtatásokat.

3. A Magyar Közigazgatás újjászületése és felfejlődése 1990–2006 között

1990 januárjában a közigazgatási szakfolyóirat beköszöntője közölte, hogy ismét felveszi a Magyar Közigazgatás nevet és tartalmát fokozatosan megújítja. A beköszöntő szerint:

„A szerkesztőbizottság folytatni kívánja az elődei által kialakított és bevált szakmai, szerkesztési hagyományokat. Megőrizzük a korábbi folyóirat azon alapvető küldetését, hogy a helyi igazgatás témaköreiben a helyi testületek, valamint azok szakkaparátsújai igényes szakmai elemzéseket ismerhessenek meg. Ugyanakkor e területeken nagyobb szerepe szánunk a többpártrendszer működéséből származó változások bemutatásának, az érdekluralizmust kifejező és egyeztető önkormányzati működés kérdésköreinek. Tekintve, hogy hazánkban a valódi önkormányzati rendszer most van kialakulóban, nagy súlyt helyezünk a készülő önkormányzati törvény alapidokumentumainak és nemzetközi összehasonlító háttéranyagainak a publikálására, a folyóirat hasábjain teret adunk és ösztönözzük az előkészítő anyagok feletti szakmai vitákat. A törvény megjelenése után pedig törekszünk az új megoldások szakmai-társadalmi lényegének a jobb megvilágítására.

A szakfolyóirat felvállalja, hogy tematikájában nagyobb szerepet kapnak a központi közigazgatás kérdései, valamint a közigazgatást átfogóan érintő olyan témakörök, mint például a bürokratizmus elleni küzdelem, az igazgatási munkaszervezés, a közszolgálati rendszer, az igazgatás közigazgatási bírósági és alkotmánybírósági felügyelete.

A folyóirat a közigazgatásért átfogóan felelős Belügyminisztérium anyagi támogatásával jelenik meg, ami nem jelenti azt, hogy a szerkesztőbizottság a minisztérium közvetlen, napi irányítása alatt állna. Természetesen előmozdítjuk azt, hogy a minisztérium szakmai álláspontja – igény szerint a lapban – fórumot kapjon, de ekkor is törekszünk az ettől eltérő szakmai álláspontok felkutatására és közzétételére. Kérjük széles olvasótáborunkat, továbbra is támogassák törekvéseinket. Dr. Verebelyi Imre, a szerkesztőbizottság elnöke”

A korábban sem nyereséges havi megjelentetéshez folyamatosan szükség volt a Belügyminisztérium anyagi támogatására. Ezért az új feladatkörű és szellemiségű főhatóság továbbra is lapalapító és lapfinanszírozó maradt. A Magyar Közigazgatás újralapítását szervező közigazgatási államtitkárként és főszerkesztőként – saját tapasztalataimra építve – igazolhatom, hogy a laphoz kötődő tárcák (a Belügyminisztérium, majd Belügyminisztérium – Miniszterelnöki Hivatal) politikai vezetői szakmai függetlenséget biztosítottak a főszerkesztő és a szerkesztőbizottság számára. A hivatali befolyás a szerkesztőbizottság tagjainak kiválasztására, a főszerkesztő és a szerkesztők személyének kijelölésére szűkölt le. A hivatali lap évenként egy-két esetben leköszölte a kormánypolitikusok szakmánkat érintő beszédét, tájékoztató cikkét. A hivatali befolyásolás nem direkt eszköze az volt, hogy a Belügyminisztériumból és a később hozzá társuló Miniszterelnöki Hivatalból a szerkesztőbizottság elnökének és társel-

³ Közigazgatástudomány. program. 1938. 1–3. o.

nökének kinevezett közigazgatási államtitkárok a félévenkénti bizottsági üléseken elmondták a publikációs témákra vonatkozó saját felvetéseiket is. Ezek között rendszerint első helyen álltak a két minisztérium közös háttérintézetében, a Magyar Közigazgatási Intézetben (MKI) – akkor még volt ilyen közigazgatási műhely – készülő munkák, továbbá a minisztérium, továbbá a minisztérium megbízásából elkészült más anyagokban felmerült elképzelések.

A hivatali befolyás azzal is csökkent, hogy 1993-tól a Magyar Közlönykiadó a lapalapító minisztérium anyagi támogatása nélkül vállalta el a havi kiadást. Az akkori kiadó a neki akkor átadott tárcaközlöny kiadási nyereségéből fedezte a Magyar Közigazgatás anyagi támogatásához szükséges költséget.

A Magyar Közigazgatás mint országos szakmai-tudományos folyóirat előbb a rendszerváltó törvénykoncepcióknak, illetve az ezekhez kapcsolható szakkikkeknek adott elsőbbséget. 1992 után viszont megkezdődött a korábbi rendszerreformok hiányosságainak, hibáinak szakmai feltérképezése, az ezekhez kapcsolódó fejlesztési ötletek, javaslatok publikálása. Ezen szükségszerű profil mellett fokozatosan elszaporodtak a gyakorlati megoldásokat bemutató cikkek, az ide kapcsolható külföldi tapasztalatokat bemutató írások. A lap hazai szerkesztésében részben hasznosítottuk szakmánk világlapjának (International Review of Administrative Sciences) szerkesztési tapasztalatait. 2002-ig választott tagja lehettem a világlap szerkesztőbizottságának, illetve 1998–2007 között mint a nemzetközi társaság közép- és kelet-európai elnökhelyettese közreműködhettem a negyedéves szaklap tartalmát megalapozó tudományos konferenciák szervezésében. Egy fontos kérdésben lényegesen eltért a két szaklap szerkesztési felfogása. A világlap alapvetően tudományos lap, tudományos cikkeit két felkért lektor névtelenül lektorálja. Ha a két lektor értékelése lényegesen eltér, akkor harmadik lektort kérnek fel, és a három lektori vélemény birtokában a főszerkesztő dönt. A Magyar Közigazgatás esetében a tudományos cikkek számát mindig meghaladták a szakmai-módszertani írások. A tudományos cikkeket 2006 végéig azonban főszerkesztő szerint nem adták ki lektornak.

Az 1990-től, a Belügyminisztérium támogatásával kiadott Magyar Közigazgatástól lényegesen eltért a Belügyi Szemle helyzete. E folyóirat profilját a belügyi vezetés határozta meg. „A lap bevezető cikkei többnyire a vezetés álláspontját fogalmazták meg, a belügy egészére vagy egy-egy szakmai területére adaptálva.”⁴ A Belügyi Szemle portfóliójába tartozó rendvédelmi szolgálatok betagozódnak a Belügyminisztérium parancsuralmi hierarchiájába, ezért a minisztérium gondoskodik arról is, hogy külön támogatások révén alacsony legyen az előfizetési díj. A későbbiekben a Belügyi Szemlénél enyhült a főhatóság direkt ráhatása, a főszerkesztői feladatok a tárcától különálló tudományos szakemberre hárultak, a minisztérium szakmai vezetője pedig a szerkesztőbizottság elnöki funkcióját töltötte be. A Magyar Közigazgatás viszont mint civil közigazgatással és közszolgálatlal foglalkozó lap a szakmai önállósodás más, erőteljesebb útjára kívánt lépni, amit két más körülmény is indokoltta tett.

A szakmai-tudományos lap hivatalosan bejegyzett kiadója a Belügyminisztérium maradt, de a Miniszterelnöki Hivatal által felügyelt és egyre inkább önálló Közlöny- és Lapkiadó Vállalat finanszírozta és terjesztette azt. A lap tartalmának nagyobb részében a települési és kistérségi, megyei önkormányzati rendszerrel, gyakorlattal kapcsolatos kérdésekkel foglalkozott, ezek a témakörök viszont a központi állami munkamegosztásban a Belügyminisztériumhoz tartoztak. 2004 után ennél is nagyobb ellentmondás lett, hogy az akkori miniszterelnök szembekerült a Belügyminisztériumot vezető miniszterrel, pártján belül megpróbálta elérni a miniszter eltávolítását. E két körülménynek a lap szempontjából kedvezőtlen hatásait azzal próbáltam csökkenteni, hogy a Miniszterelnöki Hivatalhoz tartozó kiadó vállalat elnök-vezérigazgatójának felvettem, hogy a lap kiadását engedjék át az önkormányzati és a központi közigazgatás területén működő szakmai és érdekképviseleti szervezeteknek, a kiadó vállalat és a finanszírozásból korábban kivonult Belügyminisztérium pedig „külső” pénzügyi szponzorálást végezzen. Az „elszakadási” felvetés nem aratott osztatlan sikert, ezen túl egyéb szakmai konfliktusaim is keletkeztek (régiónkkal a megerősítés modernizálása helyett) a kiadó vállalat pedig anyagi okokra hivatkozva a lap finanszírozásának megszüntetésére és a szerkesztőség lecserelésére törekedett. Az elnök-vezérigazgató beszüntette a lap pénzügyi támogatását, a Belügyminisztérium pedig nem tudott pénzügyi támogatást adni, de nem adta át a lapalapító jogát az elnök-vezérigazgatónak, hanem „átmeneti időre” szüneteltette a lap megjelenését. A Miniszterelnöki Hivatal ambiciózus kiadó vállalata viszont jelentős anyagi ráfordításokkal 2007-től kísérletet tett három igen költséges és formájában is reprezentatív szaklap kiadására: Közigazgatási Szemle, Közigazgatástudományi Közlöny, Nemzetközi Közlöny (Közép-Kelet Európai Közigazgatási Folyóirat). A három kísérlet azonban nem kísérte siker, ezek a lapok rövid idő után megszűntek.

A szünetelő Magyar Közigazgatás helyzetét látva és a költséges kísérletezés sikeres beindításában kevésbé bízva 2008 elején és közepén a közigazgatási szakma társadalmi szervezetei kezdeményezték, hogy minisztérium-független, önálló szerkesztőbizottság alakuljon, és a Complex Kiadó Kft. támogatásával valamint lapalapítói vállalásával Új Magyar Közigazgatás lapcímmel folytassuk a szakmai tevékenységünket.

4. Az Új Magyar Közigazgatás tartalmi megerősödése

A szakmai tartalom súlypontját továbbra is a helyi önkormányzást érintő témakörök adják. Ezen témakörök mellé fokozatosan felfejlődött a központi kormányzat alárendelt területi államigazgatás témaköre. Ezen belül az általános államigazgatási problémakörök kerültek előtérbe, szakigazgatási témaköröket csak a jelentősebb átalakítások idején állítjuk központba, esetleg tematikus számot jelentetünk meg. A szakigazgatások folyamatos feldolgozására nem vállalkozhatunk, de szakmailag támogatjuk a szektorális közigazgatással – közszolgáltatásokkal fő profilban foglalkozó más szaklapok szerkesztőbizottságainak közigazgatási-kormányzási vonat-

⁴ A Belügyi Szemle bemutatása In. Magyar Közigazgatás. Folyóirat-szemle 1990. január 95. oldal

kozású törekvéseit. Figyelemmel az újonnan alakuló kormány feltételezhető változtatási és továbbfejlesztési szándékaira, megnöveljük azon cikkeink számát, amelyek a Kormánynak alárendelt központi államigazgatás szervezetével, feladataival, főbb tevékenységi típusaival foglalkoznak. Még ebben az évben tematikus számot jelentetünk meg a kormány-független szabályozó/egyedi ügyintéző hatóságok jelenlegi rendszeréről, a későbbiekben pedig behatóbban foglalkozunk majd egy-egy független hatóság valamely államigazgatási problémakörével. Végezetül pedig továbbra is fontos téma-területünk lesz a végrehajtó hatalmat ellenőrző közigazgatási-bírói, alkotmánybírói rendszer. A törvényhozó hatalom irányában annyiban kívánunk érdeklődni, amennyiben a végrehajtó hatalom részt vesz (vagy jobban részt kellene vennie) a parlamenti döntések szakmai előkészítésében, illetve amennyiben a törvényhozó hatalom ellenőrzi (vagy jobban ellenőrizni kívánja) a kormányzást és a közigazgatást.

A fenti témakörökkel a tanulmányok rovatban és a szakcikketek fórumában foglalkozunk. A gyakorlati munkát kívánjuk segíteni a kérdések-válaszok rovatával, ahol a felsőbbbírósági jogesetek feldolgozásán túlmenően a jövő évtől vissza kívánunk térni az olvasóktól érkező kérdések feldolgozására és megválaszolására. Folytatjuk azt a kezdeményezést, hogy a portré rovatban bemutatunk egy-egy sikeres közigazgatási életpályát, ezzel nemcsak elismerésünket (szakmai szervezeteink elismerését) szeretnénk kifejezni, hanem követhető példákat is felmutatunk a fiatalabb kollegák számára. Szaklapunkban végül információkat közlünk eseményekről és szakkönyvekről.

Örömmel vesszük és támogatjuk azt a hazai folyamatot, hogy egyre több havi magazin, szaklap foglalkozik fő profilban vagy kiegészítő jelleggel a központi-helyi kormányzati és közigazgatási rendszerrel. Így a tudományos területről megemlíthetjük az Magyar Tudományos Akadémia intézeteinek időszakos vagy havi kiadványait, a társadalom-tudományi területen megjelenő egyetemi szaklapokat. Külön elismeréssel és érdeklődéssel vesszük a közigazgatást nemcsak a jogtudomány, a gazdaságtudományok, a szociológia vagy például a politikatudomány szektorális szempontjai szerint feldolgozó, hanem komplex, interdiszciplináris módon vizsgáló NKE Közigazgatás-tudományi Kara által kiadott Pro Publico Bono – Magyar Közigazgatás című egyetemi szakmai folyóiratot. Szerkesztőbizottságaink közös tagjai kölcsönösen segítik egymást és előmozdítják, hogy ez a lap kiváló magyar közigazgatás-tudományi lapként és címmel fejlődjön tovább.

Az általunk gondozott Új Magyar Közigazgatás gyakorlati és gyakorlatorientált elméleti lapként kíván működni. Ezért nem kíván fő profilban csak elméleti (alapkutatási) vagy csak gyakorlati, módszertani-tájékoztató lap lenni, ezeket a súlypontokat más lapok vagy tájékoztató magazinok-tárcakiadványok funkciójának tartjuk. A tájékoztató-magazin jellegű lapok megrendelőket vonzó profiljában a mi negyedéves kiadványunk nem vállalhat komolyabb szerepet. Ezen hírközlő lapok rövid cikkei azonban számos jó gyakorlati tapasztalatra vagy gondra hívhatják fel a figyelmet, később pedig a szakmai-tudományos lapban érdemes lehet ezekre részletesebben és elmélyültebben visszatérni. ■

Ajánló az Új Magyar Közigazgatás következő, 2014. júniusi számából

JUDR. PETR KOLMAN PHD:

**Czech Administrative Law – Legal regulation of procedure language
in administrative proceedings**

DR. BALOGH ZSOLT:

Környezetvédelmi kérdések az Önkormányzati Tanács gyakorlatában

ANCSIN László:

ISO a Polgármesteri Hivatalban

DR. VIDA Mária:

A jegyző birtokvédelmi ügyben döntései csak bíróság előtt támadhatóak a jövőben(?)